

Με την ευκαιρία της Γ' Επιστημονικής Συνάντησης για την Ελληνιστική Κεραμική στη Θεσσαλονίκη, το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο εξέδωσε ένα βιβλίο-λευκωμα με τίτλο «Ελληνιστική κεραμική από τη Μακεδονία». Η Δ' Συνάντηση για την Ελληνιστική Κεραμική – Προβλήματα χρονολόγησης-κλειστά σύνολα και εργαστήρια –, που πραγματοποιείται στη Μυτιλήνη στα τέλη Μαρτίου 1994, συνοδεύεται από έναν αντίστοιχο τόμο με τίτλο «Ελληνιστική κεραμική από το Αιγαίο». Ο τίτλος και το περιεχόμενο του βιβλίου οφείλονται σε δύο λόγους. Ο πρώτος είναι ο τόπος επιλογής της Δ' Συνάντησης: η πόλη της Μυτιλήνης, πρωτεύουσα του μεγαλύτερου νησιού του αρχιπελάγους, όπου εδρεύει η Κ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων και που έχει την τιμή να φιλοξενεί τη συνάντηση αυτή. Ο δεύτερος λόγος είναι το πλούσιο και ποικίλο υλικό της ελληνιστικής κεραμικής, με τις ιδιαιτερότητες και τις ιδιομορφίες των κατηγοριών και τύπων των αγγείων, που παρουσιάζονται σε έναν ενιαίο πολιτισμικό χώρο που τον χωρίζει και τον ενώνει το υγρό στοιχείο.

Τα κλειστά σύνολα, τα περισσότερα από τα οποία δημοσιεύονται για πρώτη φορά, αποτελούν δείγμα μόνο της ελληνιστικής κεραμικής του αιγαίου χώρου για το λόγο αυτό επιδιώχθηκε να υπάρχει εκπροσώπηση των νησιών Σαμοθράκης και Λήμνου από το βόρειο Αιγαίο, Χίου, Σάμου, Νισύρου και Ρόδου από το ανατολικό Αιγαίο, Αμοργού, Δήλου και Ρήνειας από τις Κυκλάδες, καθώς και της Κρήτης.

Η δημιουργία της παρούσας έκδοσης δεν θα ήταν εφικτή χωρίς τη συμμετοχή των συγγραφέων, οι οποίοι επέλεξαν και παρουσίαζαν το υλικό της ελληνιστικής κεραμικής από ανασκαφές τους, ανταποκρινόμενοι με προθυμία στο κάλεσμα της Επιστημονικής Επιτροπής.

Για την αποφασιστική συμβολή τους στη δημιουργία αυτού του βιβλίου εκφράζουμε τις ευχαριστίες μας στην επιμελήτρια του τόμου Λούλα Κυπριαίου και τους άξιους συνεργάτες της Ντιάνα Ζαφειροπούλου και Ρούλα Γιαννουλάκη. Η ιδέα για το εξώφυλλο βασίστηκε στην αρίστυχη του Συνεδρίου, η μακέτα της οποίας είναι της σχεδιάστριας της Εφορείας Μαίρης Κοκκινοφόρου.

Τις μεγαλύτερες ευχαριστίες οφείλουμε στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου και στη Διεύθυνση Περιφερειακής Ανάπτυξης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, αλλά ιδιαίτερες στο Γενικό Γραμματέα κ. Νάσο Γιακαλή για την ηθική υποστήριξη και την αποφασιστική οικονομική ενίσχυση, χωρίς την οποία η έκδοση αυτού του τόμου δεν θα ήταν δυνατόν να πραγματοποιηθεί.

Μετά την έκδοση αφ' ενός του βιβλίου-λευκώματος για την ελληνιστική κεραμική από τη Μακεδονία και αφ' ετέρου του παρόντος για την ελληνιστική κεραμική από το Αιγαίο, και με την ελπίδα ότι θα συνεχίσουν να συνοδεύουν τις επιστημονικές συναντήσεις τα λευκώματα, που θα παρουσιάζουν πολιτισμικές και γεωγραφικές ενότητες του ελληνιστικού κόσμου, τολμήσω να ονομάσω τα βιβλία αυτά τόμους, με τη σκέψη ότι τα λευκώματα της Θεσσαλονίκης και της Μυτιλήνης μπορεί να θεωρηθούν οι δύο πρώτοι τόμοι μιας σειράς εκδόσεων, που μαζί με τα πρακτικά των Συναντήσεων, θα συμβάλουν σε μια ολοκληρωμένη εικόνα για την ελληνιστική κεραμική και θα δώσουν την απάντηση σε ερωτηματικά για τα προβλήματα χρονολόγησης και τα εργαστήρια παραγωγής αγγείων αυτής της εποχής, μέσα από την παρουσίαση κλειστών και ασφαλώς χρονολογημένων συνόλων.